

HRVATSKO ŠUMARSKO DRUŠTVO
OGRANAK KARLOVAC
Karlovac, Put Davorina Trstenjaka 1
MB 03206475 OIB 11405440075
IBAN: HR5923600001400134362
www.sumari.hr/karlovac; karlovac@sumari.hr

Broj: 10/2022
Karlovac, 2. rujna 2022.

GRAD KARLOVAC

2133-1-01 GRADSKO VIJEĆE	
Dne: 05. 09. 2022.	
Vrijeme: 10:00 sati	
Org. jed.: 1	
Pril. 1	
Vrij. 1	

GRAD KARLOVAC
GRADSKO VIJEĆE
*Povjerenstvo za gradska znakovlja,
imenovanja i preimenovanja
javnih prostora i objekata
u gradu Karlovcu
Banjavčičeva 9
47000 Karlovac*

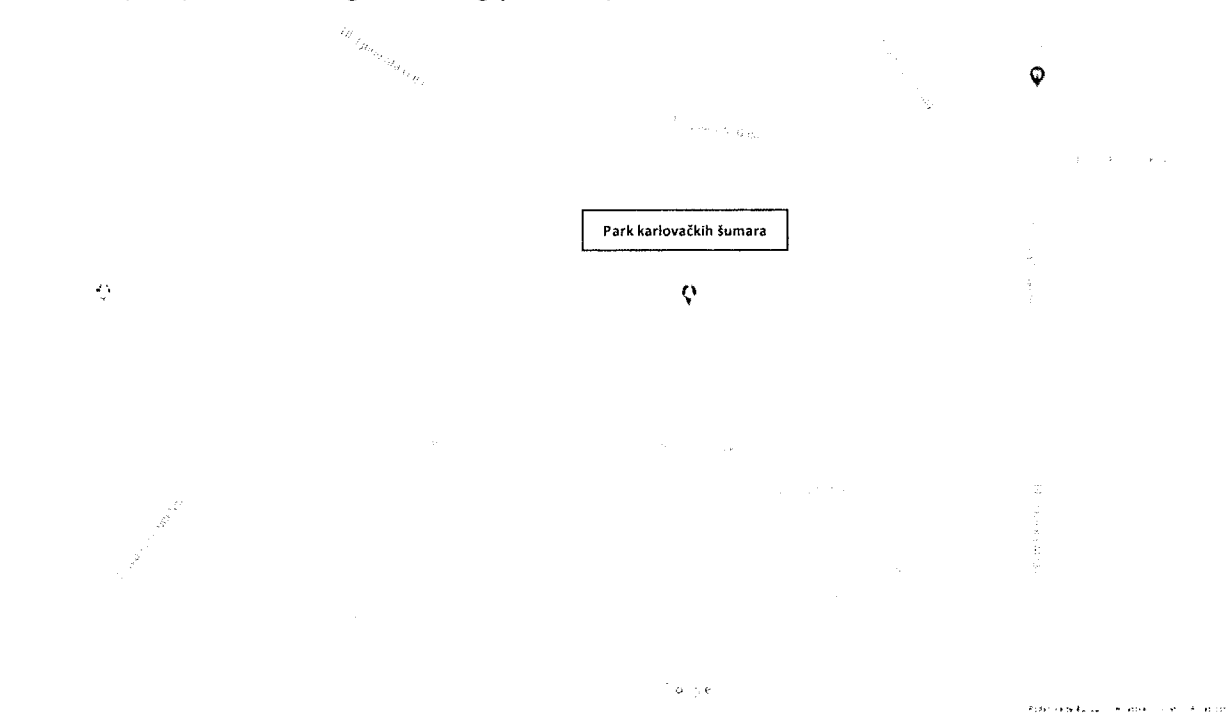
Predmet: Prijedlog za imenovanje Parka karlovačkih šumara

Hrvatsko šumarsko društvo ogranak Karlovac predložio je u siječnju 2018. godine imenovanje prostora preko puta Gimnazije **Trgom karlovačkih šumara**. Razlog za tu lokaciju u ulici Rakovac bio je taj što je više zgrada (kućni brojevi 2, 3, 5 i 13) bilo u funkciji šumarstva čitavo stoljeće od 1870-ih do 1960-ih godina. Budući je taj prostor prostornim planom predviđen za parkiralište novog „Nikola Tesla Experience Centra“ navedeni prijedlog nije mogao biti realiziran.

Naš novi prijedlog je imenovanje parka ispred zgrade Hrvatske pošte u Karlovcu (park između ulica Ivana Gundulića, Ljudevita Gaja, Pavleka Maškine i Ulice Matice hrvatske) **Parkom karlovačkih šumara**. Na tom prostoru predlažemo sadnju klona Gupčeve lipe koja bi asocirala na važnost šumarstva kroz dva i pol stoljeća u gradu Karlovcu, a i podigla estetsku vrijednost prostora. U blizini parka, na adresi Strossmayerov trg 9, nalazi se zgrada Veleučilišta u Karlovcu koja je davne 1765. godine bila sjedište Karlovačkog generalata kada je osnovana prva poznata uprava šuma na hrvatskom tlu. Danas Veleučilište školuje kadrove za lovstvo i zaštitu prirode koji stječu znanja i iz šumarske struke. Na istom trgu na broju 7 u zgradi današnjeg Gradskog muzeja Karlovac službovali su kotarski šumari. Također u samoj blizini parka, na adresi Preradovićeve ulica 4, pedesetih godina 20. stoljeća bilo je sjedište Šumarije „Kozjača“, prednika današnje gradske tvrtke Zelenilo d.o.o. koja brine o karlovačkim parkovima.

U prilogu dopisa je detaljnije objašnjenje koliki je doprinos karlovačkih šumara hrvatskom šumarstvu od njegovih početaka 1765. godine do danas, kao i gradu Karlovcu, temeljem čega smatramo da karlovački šumari zaslužuju imati svoj naziv u jednom gradskom parku.

Smještaj eventualnoga budućeg parka u prostoru:

Našem prijedlogu prilažemo i suglasnost Veleučilišta u Karlovcu.

S poštovanjem,

Predsjednik HŠD-a ogranka Karlovac

mr. sc. Ivan Grginčić, dipl. ing. šum.

Prilozi:

1. Karlovac – kolijevka hrvatskoga šumarstva
2. Suglasnost Veleučilišta u Karlovcu

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Arhiva

Karlovac – kolijevka hrvatskoga šumarstva

Prva uprava šuma u Karlovcu (1)

U Karlovcu, nekadašnjem sjedištu Karlovačkog generalata u sastavu Hrvatske vojne granice, 23. veljače 1765. osnovana je prva uprava šuma u Hrvatskoj. Za sjedište uprave šuma određen je grad Karlovac, a sjedišta prvih šumarija bila su u Baškim Oštarijama za šume Ličke pukovnije, u Krasnu za šume Otočke pukovnije i dio šuma Ogulinske pukovnije te u Petrovoj gori za šume Slunjske pukovnije i preostale šume Ogulinske pukovnije. Tada je izdana i prva Instrukcija (naputak) za šumare u Karlovačkom generalatu, kao i prvi Privremeni šumski red, proglašen još 1. veljače 1764. u Karlovcu.

Prvi upravitelj uprave šuma bio je Dragutin Franzoni, a prvi taksator inženjerski major pl. Pierker. Poznato je kako su ured i stan krajiškoga šumskog direktora 1799. godine bili u nekadašnjoj tvornici kože uz Koranu na Turnju.

U vrijeme francuske vladavine (1809. – 1813.) u Karlovcu je postojalo upraviteljstvo za vode i šume. Godine 1822. osnovano je Karlovačko šumsko ravnateljstvo na Turnju koje je trajalo do 1858. godine.

Slunjska imovna općina u Rakovcu (2)

Nakon razvojačenja Vojne granice 1873. godine od bivših krajiških pukovnija stvaraju se imovne općine. Državne (do 1860. godine carske) šume na području imovnih općina podijeljene su na dva dijela, ali ne po površini, već po vrijednosti. Time su nastala dva oblika vlasništva nad šumama, državno i imovno-općinsko. Pravo na građu, ogrjevno drvo i stelju iz imovnih šuma imali su svi stanovnici bivših 11 pukovnija Hrvatsko-slavonske vojne granice.

Za upravljanje šumama bivše Slunjske pukovnije 1874. godine osnovana je Slunjska imovna općina sa sjedištem u Rakovcu, tada zasebnom mjestu pokraj Karlovca, a od 1903. godine dijelu grada Karlovca. U Rakovcu se nalazio Gospodarstveni ured imovne općine zajedno s kotarskom šumarijom Rakovac. Druga kotarska šumarija bila je u Cetingradu, koji se tada nazivao Vališelo.

Slunjska imovna općina za svoje potrebe kupila je u ulici Rakovac više kuća (kućni brojevi 2, 3, 5 i 13). U njenom vlasništvu bile su do 1941. godine kada su ukinute krajiške imovne općine. Na kućnom broju 2 od 1947. do 1968. godine djelovala je Šumarska škola. Kućni brojevi 3 i 13 postoje i danas, dok je kuća na broju 5 srušena.

Najznačajniji šumar Slunjske imovne općine bio je Stjepan Frkić, šumarski savjetnik i šef Slunjske imovne općine, koji je u njoj radio 42 godine od 1880. do 1922. godine. Rođen je 1860. godine u selu Kamenskom kraj Karlovca. Njemu u čast šumski predjel Mlade prozvan je Frkićevo mlade. U tom predjelu na površini od 138 ha (240 kj) podigao je novu hrastovu šumu. To je danas dio gospodarske jedinice Domačaj lug – Kovačevački lug (odjeli 15 – 18) kojom gospodari Šumarija Karlovac. Stjepan Frkić bio je vlasnik kuća u ulici Rakovac na brojevima 8 i 39. Krajem 2020. godine Hrvatsko šumarsko društvo ogranak Karlovac postavio je spomen-ploču Stjepanu Frkiću na zgradi na adresi Rakovac 3.

Šumarija državnih šuma u Karlovcu (3)

Državnim šumama upravljale su kraljevske kotarske šumarije (šumske uprave). Do 1920. godine sjedište šumarije za državne šume bilo je u Vojniću kada je premješteno u Karlovac i od tada postoji Kraljevska šumska uprava u Karlovcu koja je gospodarila šumskim predjelima Kozjača, Štekovac, Crna Draga i zapadnim dijelom Petrove gore na ukupnoj površini od 6 851,71 ha

(Privredni plan iz 1935. godine). Upravna zgrada šumske uprave u Karlovcu izgrađena je 1926. godine na adresi Rakovac 3.

Šumarija u Karlovcu gospodari državnim šumama u raznim organizacijskim oblicima od 1920. godine: kraljevska državna šumarija (1920. – 1941.), šumarija za državne šume i bivše imovne šume (1941. – 1945.), šumarija za šume republičkog značaja (1947. – 1950.), šumarija u sastavu ŠG Šamarica (1950. – 1954.), šumarija kao ustanova sa samostalnim financiranjem (1954. – 1959.), šumarija u sastavu ŠG Karlovac (1960. – 1990.) i šumarija u sastavu Hrvatskih šuma d.o.o. UŠP Karlovac (od 1991.).

Upravna zgrada šumarije od 1947. do 1990. godine bila je na adresi Banija 29, a od 1990. godine nalazi se na adresi Put Davorina Trstenjaka 1.

Šumsko gospodarstvo Karlovac / Uprava šuma Podružnica Karlovac (4)

Prvo šumsko gospodarstvo u Karlovcu osnovano je početkom listopada 1947. godine, a ukinuto je u svibnju 1949. godine. Značajnom reorganizacijom hrvatskoga šumarstva 1. siječnja 1960. osniva se Šumsko gospodarstvo Karlovac sa sjedištem u Karlovcu. Gospodarstvo je obuhvaćalo područje tadašnjeg kotara Karlovac i imalo 14 šumarija koje postoje i danas.

Od 1984. do 1989. godine ŠG Karlovac djelovalo je u sklopu Složene organizacije udruženog rada (SOUR) šumarstva i drvne industrije „Petrova gora“ zajedno s Drvnom industrijom Karlovac i Drvnom industrijom Vrginmost. U to vrijeme zbog potreba veće organizacije kupljen je dodatni poslovni prostor u neboderu na Trgu kralja Petra Svačića 1 preko puta željezničkog kolodvora Karlovac.

Osnivanjem jedinstvenog javnog poduzeća za gospodarenje šumama i šumskim zemljištima u Republici Hrvatskoj pod nazivom „Hrvatske šume“ od 1. siječnja 1991. ŠG Karlovac postaje Uprava šuma Karlovac u sklopu državnog poduzeća. „Hrvatske šume“ od 8. travnja 2002. postaju trgovačko društvo te od tada uprava šuma nosi naziv Hrvatske šume d.o.o. Uprava šuma Podružnica Karlovac.

Općinske šume i privatne šume (5)

Nadzor nad gospodarenjem općinskim i privatnim šumama na području Karlovca vodili su kotarski šumari. Sjedište kotarske oblasti Karlovac bilo je u današnjoj zgradi Gradskog muzeja Karlovac na Strossmajerovom trgu.

U vremenu od 1922. do 1929. godine u Karlovcu je bilo sjedište Primorsko-krajiške oblasti, jedne od 33 oblasti na koliko je bila podijeljena Kraljevina SHS. Na čelu oblasti je bio veliki župan kojemu je bilo podređeno šest odjeljenja među kojima je bilo i šumarsko odjeljenje.

Veleposjedničke šume (6)

Veliki šumoposjednik plemić Thurn- Taxis imao je u Karlovcu u zgradi na Baniji 29 (do početka pedesetih godina 20. stoljeća pod brojem 33) središnji ured svojih imanja (i šumarskih), koja su se protezala od mora do Turopolja, pod nazivom „Dohodarstvena komora dobara kneza Alberta Thurn-Taxisa“. Tu će zgradu kasnije koristiti razne šumarske institucije: Zemaljsko šumsko poduzeće Hrvatske (ZEŠUMPOH) – Podružnica Karlovac, Šumarija Karlovac, Šumarija Karlovac II (Ozalj), Šumsko gospodarstvo Karlovac, kao i DIP Karlovac pogon motornih vozila. U okolici Karlovca Albert Thurn-Taxis posjedovao je šume koje su bile u sklopu Plemićkog dobra Ozalj – Orlovac od 1872. do 1945. godine.

Šumarska škola u Karlovcu (7)

Šumarska škola Karlovac doseljena je 1947. godine iz Gline gdje je započela s radom godinu dana ranije. Od tada do danas djeluje u gradu na tri adrese: 1947. – 1968. Rakovac 2 („mala škola“), 1968. – 1980. Frana Kurelca 2 (Ekonomska škola) i od 1980. godine u novoj zgradi na Vatrogasnoj cesti 5. Danas se naziva Šumarska i drvodjeljska škola Karlovac.

Hrvatsko šumarsko društvo (8)

Hrvatsko šumarsko društvo osnovano je 26. prosinca 1846. u mjestu Prečec između Dugog Sela i Ivanić Grada. To je treće najstarije šumarsko udruženje u Europi nakon njemačkog i švicarskog.

Među osnivačima Društva bio je i Karlovčanin Franjo Šporer (1806. – 1865.), ali i Vinkovčanin Antun Tomić (1803. – 1894.), koji je kao šumarski nadzornik obilazio šume Slunjske imovne općine od 1835. do 1841. godine. Antun Tomić je 1876. godine izabran za prvog predsjednika obnovljenog Hrvatsko-slavonskoga šumarskog društva, a njegov potpredsjednik bio je također jedan šumar koji je radio u šumama Slunjske pukovnije od 1859. do 1871. godine, Hugo Grund. Grad Karlovac bio je podupirajući član Hrvatsko-slavonskoga šumarskog društva od 1878. do 1917. godine.

Hrvatsko šumarsko društvo ogranak Karlovac, u vrijeme održavanja Dana hrvatskoga šumarstva u Karlovcu tijekom lipnja 2005. godine, postavio je spomen-ploču Franji Šporeru na njegovoj rodnoj kući na Dubovcu (župni dvor Župe Majke Božje Snježne). U Karlovcu su održane dvije skupštine Hrvatskoga šumarskog društva, 1964. i 2005. godine.

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

KLASA: 602-01/22-01/564
URBROJ: 2133-61-01-22-02
Karlovac, 1. rujna 2022. godine

**Hrvatsko šumarsko društvo
Ogranak Karlovac
Put Davorina Trstenjaka 1
47000 Karlovac**

Predmet: Potpora inicijativi za imenovanje Parka karlovačkih šumara

Poštovani,

Zaprimili smo Vašu inicijativu – prijedlog za imenovanje parka ispred zgrade Hrvatske pošte d.d. u Karlovcu (omeđenog ulicama I. Gundulića, Lj. Gaja, P. Miškine i Matice hrvatske) Parkom Karlovačkih šumara.

Imajući u vidu tradiciju i značaj karlovačkog šumarstva u hrvatskom šumarstvu, suglasni smo s Vašim prijedlogom te **dajemo potporu Vašoj inicijativi**, smatrajući je hvalevrijednom.

S poštovanjem,

v.d. dekana
Ivan Štedul, v.pred.

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Pismohrana